

τοῦ διακεκριμένου πθους, τῆς εὐδεσείας καὶ τῆς τιμῆς.

Αἱ ἐντυπώσεις αὐτῆς μετεβλήθησαν ὅταν ἔμαθε κάλλιον τὰς περιπτειῶδης βιογραφίας τιγῶν ἐκ τῶν ἀριστοκρατίδων τούτων, τοῦτο δὲ οὐχὶ βεβαίως παρὰ τοῦ Ἀλέρτου, ὅτις οὐδέποτε θὰ ἔξυπτελίζετο μέχρι τοῦ νὰ σκανδαλίσῃ τὸν σύζυγον αὐτοῦ, ἀλλὰ παρ' αὐτῶν τούτων τὸν φίλων κυριῶν, αἰτίνες, ὡς συνήθως, ἐπετροβολοῦντο ἀμοιβαῖος, ἀλλ' ὡς πάντοτε ἄνευ τοῦ πνεύματος τῆς συγκεντρωθεως, διπερ ἀν εἰχε τὸ ὁραῖον φῦλον, ἀναντιρρήτως πρὸ πολλοῦ θὰ κατώρθου νὰ ὑποτάξῃ εἰς πλὴν δουλειῶν τὸ ισχυρόν. Οὔτως αἱ παρόλικες ἔσπενδαν νὰ τῇ ὑπερβολὴν ἐκείνας ἐκ τῶν συγχρόνων, αἰτίνες διεβίουν ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ, αἱ δὲ νεώτεραι πρὸς ἀντιστάθμισιν τῇ ἀφηγήθησαν ἐκτενῆ ἀρχαῖαν ιστορίαν, ἥτις δὲν πότε βεβαίως ή ιστορία ήταν.

Μετὰ πολλάς δακτυλεῖς ἐκτοξεύθεις τῶν διζύγων τούτων πυρῶν, ἀπέμεινάν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης αἱ σιναιοὶ οἰκτρῶν διαφυμίσεων, ή δὲ δυστυχῆς Θρησία ἐφρύαξε βλέπουσα ὅτι ἔμελλε νὰ διελθῃ τὸν βίον ἐν τῷ μέρῳ νεκρῶν καὶ τραυματιῶν, αὐτή, ἥτις πλειστεῖς διαβιώσθη ἐδεινή ἐντὸς εὐτεροῦς καὶ προνομιούχου δάσεως ἀγνότητος καὶ εἰρήνης.

Ἄλλα μετ' οὐ πολὺ νέος συνωμτισμὸς συνεκροτήθη περὶ αὐτῶν· αἱ παρόλικες τὸν περιεκύλωσαν, νομίζουσαι διατάξειν αὐτῶν δυσπιστοῦσαν πρὸς τὰς νέας, αἰτίνες πάλιν ἀπένειμαν τὸν συμπάθειαν αὐτῶν πρὸς τὸν κόμπτα, μὴ εὐρίσκουσαι πολλὰν τέρψιν παρὰ τῇ Θρησίᾳ, καθ' ὃτι ἐστρεφεῖτο χάριτος, ὡς αἴται τῶν ἐνδόν. Αἴψυντος ἐγνώσθη ἐν τῷ κίκλῳ αὐτῶν ὅτι η κόμπστα δὲ Καστελλούν προσέλαβε τὸν Θρησίαν ὑπὸ τῶν εἰδικῶν προστασίαν της. ᾧτο αὖτη γυνὴ ὀρίμους ηλικίας, θεωρουμένη ὡς μία τῶν διασημοτάτων τοῦ προαστείου, ἥτις πάντοτε ἀπεστόμου τὰς ἀκαδημιακῶν ἀξιώσεων ἐμφορούμενας κόρας τοῦ ἀστεως, δύσκοις αἴται ὅπειρον, τὸν ὑψηλὸν ἀριστοκρατίαν ἐπὶ ἐλλείψει τοῦ καλῶς ἐννοιμένου «πνεύματος».

Καὶ πότε ἀληθῶς ίκανή νὰ πράττῃ τοῦτο· «λεξειδία» τίνα αὐτῆς ήσαν κεραυνοβόλα, διότι ἐνείχον ἐκκλαμψτὸν ἀληθείας ἐκπληκτικήν, οὐκ δίηγα δὲ ἐξ αὐτῶν ἐτυχον ἀπαθανατισμοῦ. Ἔνιοτε αἱ οἰκειόταται τῶν φίλων αὐτῆς μετ' ἐπιφυλάξεως, οἷαν ἔχει ὡς θωπεύων πονηράν γαλῆν, τῇ παρετίχουν ὅτι τίνες θεωροῦσιν αὐτῶν ἀπινῆ.

— Μὲ λυπεῖσθε; ἀπεκρίνετο μετεκειρίζομαι τοὺς ἀδιαφόρους ἵνα παρέχω διασκέδασιν εἰς τοὺς φίλους μου!

Τοῦτο θὰ εἶχε κάλλιστα, —διὰ τοὺς φίλους, —ἐάν η ἐπίφοβος αὕτη προσωπικότης δὲν ἔμιμετο καθολικούς τίνας τοῦ Ἅγιου Βαρθολομαίου, τῶν ὑποιών ὡς γνωστῶν, η σφαλερὰ δεξιότης δὲν ἴδυνθη νὰ κατευθύνῃ αἰσιώς τὰς πυρώδεις βολάς. Τυπῆρες λόγου χάριν μία τῶν ἀσπονδοτάτων κατηγόρων τῆς Θρησίας κατὰ τὰς πρώτας ήμέρας τοῦ γάμου αὐτῆς ἀλλ' ὅμως ἀλλοι κατέρρευσαν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὑψοῦς ἐφ' οὐ ἐθεμελιοῦτο ὑπομηνήσκουσαι αὐτῇ τὰς ἐν τῷ παρελθόντι πλάνας της. Ἄλλ' εἶχε τὸν πολετιμὸν ιδιοφυίαν, ἥτις διακρίνει οὐκ δίγιας

γυναικας ἀπνυεῖς, τοῦ ὑποκλέπτειν συγγνώμην δι' ὅδας καταβέοντι πληγάς κατορθοῦσαι ν' ἀποκλύνωσιν αὐτᾶς διὰ τῶν ναμάτων τῆς λιθης.

Τὸ μῆδος τῆς καρδίας αὐτῆς πότε πάντοτε διάπυρον, τῇ ἐνέπνευσ δὲ τὰς φαρμακωδεστάτας λοιδορίας· οὕτως, διε μέραν τινὰ ώμιλει περὶ τῶν ἐχθρῶν της, ὁ βαρόνος Ζαβερλάκ τῇ ἀπάντησεν:

— Οἱ ἐχθροί σας! ἀγαπητὴ κυρία, εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν ἔχετε πλέον ἐχθρούς! εἶμαι βέβαιος ὅτι εἰσθε ὡς ὁ στρατάρχης Ναρθαές, ὁ ὄποιος μάτην κατά τὸν στρατηγὸν τοῦ θανάτου του ἔχητε τοὺς ἐχθρούς του ἵνα τοὺς συγχωρήσῃς· οὕτε ἔνα καν ἐξ αὐτῶν εἴρε· διότι, φεῦ! τοὺς εἰχε φονεύσει δλούς ἀπὸ πολλοῦ! . . .

Κατὰ λόγον εὐθέως ἀνάλογον πότε φίλη ποθητὴ καὶ ἀξιαγάπτος. Διότι ὅταν αὐτὴ εὐρίσκετο ἐν τίνι αιθούσῃ, οἱ προστατεύμενοι ὑπὸ αὐτῆς τὰ πάντα πόδυναντο νὰ πράξωσιν ἄνευ οιουδάποτε φόβου περὶ ἑαυτῶν. Φιλόφρων, προσπνήντος καὶ εὐαίσθητος εἰς ἀφοσιώσεις οὖμα κατά τίνας στιγμάς, εἶχεν ἐν τῷ βλέμματι κρατῆσας ζωγρῶν ἀστραπῶν στοργῆς καὶ τρυφερότητος, αἰτίνες ἐφείλκυν προσδοχῆς καὶ συμπάθειαν ἐπὶ τὴν ἀνδρῶδην αὐτῆς μορφήν. Η Θρησία ταχέως ἡθανάτην εὐχαρίστησιν ὑπέρ τῆς ὑπερόχου ταύτης γυναικός, μὴ διαβλέπουσα φύσικῶς ὅτι αὐτὴ ἐνεθρόσυνεν αὐτὴν ὡς μὴ ὄψειλες ἐν τῇ ὑπερβολικῇ ἀλλως τε δυσπιστίᾳ αὐτῆς πρὸς τὴν κοινωνίαν. Ἄλλα μεθ' ὅλας τὰς ἐξωτερικάς ἐπιφείσεις ἔν καὶ μόνον πρόσωπον ἐξήσκει ἐπ' αὐτῆς ἐπιδρασίν ἀναλοίσιτον καὶ δεσποτικάν: ὁ σύζυγός της.

Οὗτος ἀδέσποτος εἶχε τὸν «εύνοουμένην» φίλην του, —ὅλως ἐντίμως ἐννοεῖται, —τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅδον ἡ φίλη πότε συγγενής. Ἀληθές ὅτι η σύγγενεια πότε παραλειμένην ἐν μέρει, διότι ὁ σύζυγος τῆς ἐν λόγῳ κυρίας καὶ ἐξάδελφος τοῦ Σενάκι μαρκήσιος Βοναβούση τῇ εἶχε στρέψει τὰ νῶτα μετὰ βραχυχρόνιον συμβιώσιν, εἰ μὴ εὐδαιμονίαν, συζυγικήν. Αἱ δὲ γνῶμαι τῆς κοινωνίας ἐπὶ τῆς ἄνευ οὐδεμίας ἐριδός φύξεως τούτης, τῆς ἀξίας ἀληθῶς προσώπων τυχόντων ἐπιμεμλημένης ἀνατροφῆς, φύξεως, ἢν ἀλλως τε τὰ δικαστήρια ἐνομιμοποίουσαν, ἐποίκιλλον ἀναλόγως τοῦ φύλου τῶν ἐκφερόντων αὐτάς. Οἱ μὲν ἀνδρες ἐβεβαίουν ὅτι τὸ παρατράγῳδον προσύκλασθεν ἡ ἀνάληγτος καὶ μαρμαρόλυχος Ἐργα διὰ ψυχρότητος τόσῳ μᾶλλον σκληρᾶς καθ' ὅδον ἀπενέμετο ἀντὶ ἀνταποκρίσεως: πρὸς πάθος διάπυρον καὶ ἀξιον τρυφερῆς συμπαθείας. Ἄλλα τὸ ἐναντίον στρατόπεδον, τὸ γυναικεῖον δηλονότι, ἀφγεῖτο ἰδυπάθης ἐπιδεῖον τὰ ποικίλα τῶν εὐτέρων πτερὰ ὅτι ὁ Ἀργάνδος δὲ Βοναβούσης πότε οὐδὲν πέποτε δράκων ἐκφυγὸν ἀναμφιβόλως ἀπὸ τῶν μυθολογικῶν δασῶν καθ' ἓν ἐποχὴν ἔτι οἱ Σάτυροι καὶ οἱ Φαῦνοι ἐπάλαιον κατ' ἀλλήλων ἡμέρας καὶ νυκτός.

Οἰονδάποτε καν ὑπῆρχε τὸ ἔγιλημα ἢ τὸ πάθημα τοῦ μαρτιδίου, εἴτε θύμα εἴτε δίημος τῆς συζύγου αὐτοῦ ἐγένετο, δὲν εὑρίσκετο πλέον ἐκεὶ ὅπως ὑπερασπίσῃ ἑαυτόν, διότι ἀπὸ μακροῦ χρόνου οὐδόλως κατέλειπε τὴν ἐπανήν την εἰκόναν εἰς Περιγόρη, ἔνθα διῆγε περιπτειῶδην βίον θηριομανοῦς κυνηγοῦ, διαποικιλόμενον ἔστιν ὅτε ὑπὸ τῶν τοῦ πολυγούθος

Διονύσου ἀπολαύσεων. Ἄρα γε ἐν τῇ πίθικῇ ταύτῃ αὐτοκτονίᾳ διεφαίνετο οὐδγόδα εξέλιξις κτηνωδῶν ἐνθήτων, η ὁ ἀπελπισμὸς δυσμοίσου θνητοῦ, ἀπαγοροῦτον, διότι δὲν πίδηνήθη νὰ πραγματώσῃ τὸ σναργ τοῦ εὔγενοντος αὐτοῦ ἔρωτος; . . . Ἀφόμεν τὸ ζῆτημα τοῦτο νὰ ἑγείρῃ τὴν κεφαλὴν παρεντιθέμενον μέσῳ τῆς κ. Βουαβουσὲ καὶ τῆς συνειδήσεως αὐτῆς. Οὐχ ἥττον ἡ κοινωνία δὲν ἐδίστασεν ἵνα καταδιάσῃ, ως συνήθως, ἐκεῖνον ἐκ τῶν δύο ἀντιδίκων, διότι ἄλλως τε η μαρκησία καὶ πνευματωδεστάτη πᾶτον καὶ δεξιωτάτη πρός ἀποθυγὴν πάστης διατιθεύσεως ἔστηται, φαινομένην ὅτε μὲν συνετή, ὅτε δὲ παιγνιώδης, ὅτε μὲν γόνοδα, ὅτε δὲ ὑπερευαίσθητος, μεγάλη δέσποινα τὴν ἐσπέραν, καλλιτέχνις τὴν αὐγὴν, ἀγαθὴν φίλην ἐνίστη, ἀναιδῆς καὶ χυδαία ἄλλοτε, οὐδέποτε ὑποστᾶται οὐδὲ ἀκροθιγεστάτην ἐπίκλαυσιν ὑπὸ σκιᾶς οἰουδήποτε πάθους, ἀείποτε φιλάρεσκος εἰς τὸ ἄωτον . . . ἀλλὰ πιστότερον ἴσως καὶ καλλιον θά διεζωγράψουν αὐτὸν διὰ μιᾶς μόνης βραχείας λέξεως λέγων ὅτι πᾶτον Πολωνίς.

Συνεδίουν μετὰ τῆς μπτρός της, πῆτις, οὐδόλως ὑπολειπομένην αὐτῆς καθ' ὅλα, ἔφερεν δύομα γαλλικὸν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ δευτέρου αὐτῆς γάμου. Καθ' ὅτι καλοκάγαθός τις ἀνήρ, δύνομαζόμενος δὲ Λακλαμούζ, κατώθωσεν νὰ διαπυρῷσῃ διὰ σπινθηροβόλου καίτοι ὄψιας πως φλογὸς τὰ τεσθαράκοντα ἐπὶ τῆς πολωνίδος πριγκηπίσθης, πῆτις τέως εἶχεν δύομα διάσημον μὲν ἐν τῇ πατρίδι αὐτῆς, τοσούτῳ δύμως κακόποχον, διὰτε οὐδὲν γαλλικὸν κείλος θά πόδυνατο νὰ τὸ ἀποστηθίῃ. Ἀνάγκη νὰ πεσθέθωμεν ὅτι ὁ Λακλαμούζ ἀπέθανε μετ' ὀλίγον ταφεῖς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θριάμβου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπανορθώσας δι' ὄγκωδεστάτης κληρονομίας τὴν ἀδικίαν ἢν προύξενον εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἀποστερήσας αὐτὸν τοῦ ἐπιφανοῦς αὐτῆς τίτλου. Οὐχ ἥττον δύμως αὕτη ἔξικολούθει καλουμένην πριγκήπισθα πανταχοῦ σχεδὸν ἐκτὸς μόνον ἐν τῷ προαστείῳ, τοῦ ὅποιον οἱ κάτοικοι, ἐκ κακῆς λέξεως ὀλιγωρήσαντες τῆς ἀγαθῆς ταύτης γυναικός, ἐθεώρουν οὐχὶ μικρὸν εὐτύχημα δι' αὐτὴν τὸ νὰ βλέπῃ τὴν θυγατέρα της φέρουσαν τὸν τίτλον γαρκινίσας. Κατέφικον δ' αἱ δύο γυναῖκες μικρὸν μέγαρον παρὰ τὸ δάσος τῆς Βουλώνης, ἐν τῷ ὅποιῳ οὐδένα ἐδέχοντο προσφασίζομεναι πτωχείαν, ἢν δὲν εἴχον. Πᾶσα ἀλλοτεν ἐν τῇ θέσει τῆς μαρκησίας ενδιοικούμενην καὶ ἔκουσα τὰ ἔκατώματα αὐτῆς, θὰ ἔβλεπεν ἀνηλεᾶς στρεψόμενα πρὸς αὐτὴν τὰ νῶτα τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας, πῆτις δὲν φαίνεται εὐμενής οὐτε πρὸς τὰς ξένας, οὐτε πρὸς τὰς ἐπιδιωκούσας τὴν μόνωσιν. Πλὴν εἰς ταύτην συνεχίζει τὰ πάντα, καὶ αὐτὴν ἔτι τὸν σφραγίδα τῆς ψευδοχρείας, ἢν συνήθως περιεκάλυπτε διὰ πενθίμου πέπλου βαθυμελαίνης ἐσθῆτος, πῆτις ἐντελῶς φράσσουσα τὸν λαϊμόν, ἀνεδείκνυεν πρόσωπον ἀμαυρᾶς χροιᾶς, φυσιωγνωμίαν ψυχρῶν καὶ δυσέργυνευτῶν, καίπερ καταλαμπούμενην ὑπὸ θαυμασίων δύμάτων. Ὁφθαλμοί τινες οὐδὲν ἄλλο η κατάπληξην προξενοῦσι διὰ τῆς ἀστραπιβόλου ἀκτινοβολίας αὐτῶν, οὗτοι δὲ ἀνῆκον εἰς τὸ εἰδός ἐκεῖνο.

Μεθ' ὅλην τὴν χαρίεσσαν ἐλευθερίαν τῶν τρόπων αὐτῆς, τρόπων μαμμοθέρεπτου κορασίδος, η Ἐργα δὲν πύνοειτο ἔξιδου ὑφ' ὅλων τῶν ἐπικλήρων χρηστῶν αὐτῆς.

Τούτεστιν οὐχὶ σπανίως περιέπιπτεν εἰς γενικὴν καὶ τελείαν κατάκρισιν, δύναμαι δὲ νὰ διαβεβαιώσω ἐνόρκως ὅτι προύκάλει αὐτὴν ἐνίστη, προσπαθοῦσα νὰ μετριάσῃ τὴν μονοτονίαν τοῦ βίου της. Ἐν τῶν μᾶλλον ἐγκρινομένων σφαλγάτων της πᾶτον τὸ ν' ἀποῦ οἰδίφυς ἐντελῶς ἀργατος μετὰ τῆς πριγκηπίσθης μπτρός της διότι ἐν σιδηρόποτε ὕδρᾳ τῆς ἡμέρας κανὸν ἐπεισιέπετο τις τὰς κυριας ταύτας, πάντοτε καὶ ἀμεταβλήτως ἀπουσίαζον, ἀπουσίαζον δὲ οὕτως ὅπετε ὁ δίφρος ἀνέμενεν αὐτοὺς ἔξευγμένος πάντοτε παρὰ τὴν θύραν, ἔτοιμος ἵνα τὰς ὁδηγήσῃ ποῦ; κύριος οἶδε.

Αἱ ἔξαφανίσεις αὗται διηγουν ἐνίστητε ἐπὶ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους, τάτε δ' η κοινωνικὴ περιεργία ἀνεζήτει ἐν αὐταῖς περιπέτειάν τινα μυστηριώδην η καὶ ἀπλῶς ἐπικινδυνον· ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο εὑρισκεν εἰμὶ διηνεκεῖς περιστροφάς, ἐπωδούς αἰωνίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ διυσνούτου θέματος: « η Ἐργα συναναστρέψεται μετὰ καλλιτεχνῶν! » Διεπιστώθη ποτὲ διότι η φιλάρεσκος χήρα ἔργη ἐμμανῶς ἀσιδοῦ τινός, δεῖτις δύμως, διὰν ἀπισχολημένος ὃν ἐν τῇ τέχνῃ αὐτοῦ, οὐδαμῶς ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὸν ἔρωτά της, οὐδὲ ἐθρόντιζε περὶ τοῦ ἄν εκείνη κρύψατο ἐπίκετο. Ἀλλ' ἀνατραπέντων αἰδίφυς τῶν αἰσθημάτων τούτων, η φανταστιόπληκτος μαρκησία ἐνέπνευσε σφροδρὸν πάθος εἰς διάσημόν τινα ζωγράφον, δεῖτις ἔκτοτε ἐστερήθη τροφῆς, ποτοῦ καὶ ὑπνου.

Μόλις τοιαύτη φήμη διεδόθη, καὶ νέα εἰκών, ὑπογεγαμμένην διὰ περιφανοῦς ὄνδρας, ἔφαντη αὐξάνουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκμαγείων αὐτῆς; Ἀτινα ἐντὸς πολλῶν φανωμάτων τῆς αἰθούσης ἀνηρτημένα, ἐδείκυνον τὴν λάμψιν τῆς ωχροβαθοῦς τῆς μορφῆς της χροιᾶς καὶ τὰς ἀπαραμιλάνους γραμμάς τοῦ ἀγαλματώδους αὐχένος της. Οὐχ ἥττον ἀξιοπαρατήρητος πᾶτον η ἀνομοιότης τῶν πολυαριθμῶν εἰκονισμάτων πρὸς τὸ πρότυπον, ὅπερ πᾶτον πολλῷ διάφορον, καθ' ὁ πολλῷ ζωηρότερον πάντων τούτων τῶν ἀριστουργημάτων.

Ἡ αὐτὴν ὀλιγωρία ἀπεδίδετο πολλάκις καὶ εἰς τὴν ζῶσαν προτομὴν τῆς πολυμητχάνου γυναικός, πῆτις ἐν τούτοις ἡρκεύτη εἰς πάντα οἰονδήποτε καλλιτέχνην, εἴτε ζωγράφον, η ἰχνογράφον, εἴτε γλύπτην η μουσικόν· ὄδάκις δὲ οὐδένα κρείττονα εὑρισκεν, ἔξεμεταλλεύετο τὸν προστυχόντα ἄφρονα νεανίσκον ὃν ἐλέους δίκνην ὁ οὐρανὸς τῆς Ηροδηγκίας τῇ ἐστελε. Διότι σπανίως μόνον, καὶ διὰ μαρτίων ἐκάστοτε προσπαθεῖν ἡξιοῦτο τῆς τιμῆς τοῦ νὰ διαταράξῃ τὰς φρένας ἀριστοκράτου τινός, καίτοι αὕτη οὐδόλως συνεπάθει κατὰ βάθος πρὸς τοὺς παχυνθέντας ἐντὸς τῶν ἀνέτων ἀλλ' ἀτερπῶν τοῦ προαιτείου λειμῶνων. Τοῦτο δὲ πᾶτον ἐν περιπλέον αἴτιον κατηγοριῶν κατ' αὐτῆς, διότι πᾶσαι αὐτῆς αἱ ιδιότητες τοιαύταις ἀπέβαινον, καὶ αὐτὴν ἔτι η ἀτερπήσανος καὶ ὑποπτος κατά τινος ψυχρότης, πῆτις μυστικῶς ἀπέτρεπεν αὐτὴν τοῦ νὰ θεραπεύσῃ ὅσα τραύματα εἰς ἀνθρωπίνους ψυχάς προύξενον οἱ καρδιοθόροι αὐτῆς ὀφθαλμοί.

Αἱ κοινωνικαὶ όμηγύρεις, ἀφ' οὗ ἐπὶ πολὺν χρόνον διετέλουν παρωργισμέναι κατὰ τῶν δύο ἐκείνων γυναικῶν, ἃς περιφρονητικῶς ἀπεκάλουν « ἐκκεντικά πλάσματα μὲ πνεῦμα διεστραγμένον, μὲ νεῦρα

παραδελυμένα διά τῆς μορφίνης», ἀφ' οὐ πολλάκις ὁρκίζοντο διτὶ θ' ἀφήσωσιν αὐτὰς βεβυθισμένας αἰώνιας ἐν τῇ βοητικῇ μονώσει τῶν, ἀφ' οὐ πλειστάκις ἐπανελάμβαναν εἰς βάρος αὐτῶν πολλάς πικράς ἀληθείας, ἃς ὅμως ἔκειναι δὲν πᾶναντο εύτυχῶς ν' ἀκούσωσιν, αἴψνης ἐν ἔξαιρετικῇ τινι περιπτώσει ἐλάμβανον ἀνάγκην τῆς Ἐρμας, πτις ὄμοιογντέον, οὐχὶ μόνον θέλγητα καὶ πνεῦμα εἶχεν, ἀλλὰ προσέτι ἔξετέλει ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου τάριστουργίματα τοῦ Σοτέν ως οὐδεὶς ἄλλος καὶ, τὸ σπουδαιότερον, ἔξετέλει αὐτά ἄνευ πολλῶν παρακλήσεων. Ότε μὲν ἔδει νὰ λυθῶσιν οἱ πάγοι ψυχρᾶς τινος ἐσπερινῆς συνεντεύξεως, ὅτε δὲ νὰ ικανοποιηθῶσιν αἱ ἔγνωσμέναι φαντασιοπλαξίαι ἔντις τινὸς Ὑψηλότητος διερχομένης διὰ τῶν Παρισίων, ἀλλούτε δὲ πάλιν παρίστατο οὐ ἀνάγκη τοῦ νὰ καλλυνθῇ συναυλία τις συγκροτουμένη ὑπὲρ δικοποῦ ἀγαθοεργοῦ. Καὶ τότε ἡ Ἐρμα ἀνεφάίνετο παρουσιαζομένην ἐν ὅλῃ τῇ αἰγῃ καὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς μετὰ τῆς μπτρός της καὶ τοῦ μελαγχολικοῦ ἐκείνου ἐπὶ τῶν κειλέων μεριάματος, ὅπερ ἐπίσθη ὡς κ' ἔκεινη, πότο ἀναπόσπαστον τοῦ ἀτόμου αὐτῆς ὅλα δὲ τὰ σημίνη τὰ πλαργοῦντα τὰς αἰθούσας, καὶ αὐταὶ αἱ οἰκοδέσποιναι, ἐγονυπέτουν πρὸ τῶν ποδῶν της ἔξυμιοῦντα αὐτὴν πλέον η ποτε ἔως οἱ παρενέβαλλε νέαν τινὰ παροργίδεως ἀφορμήν. Ἀλλ' εἴτε η κοινωνία κολονιμένη ἀφῳρίζειν αὐτήν, εἴτε ἀνεδίβαζεν ἐπὶ στυλοβάτου δικινη λατρευτοῦ ἀγάλματος, οὐδὲ καν αἰσθανομένη ταῦτα ἔφαίνετο, η δὲ ὑπερτάπη αὐτὴ θρασύτης ἀπέτελει τὸ ὀδυγγνωστότατον αὐτῆς ἔγκλημα.

Οἰονεὶ δικαιολογοῦσα τὴν κατ' αὐτῆς ἐκτοξευομένην λοιδορίαν, διτὶ δηλαδὴ ἔξελεγε πάντοτε φίλους ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῶν κοινωνικῶν σχέσεων, η μαρτυρία ἐθάμνη καταθελχεῖσα ὅταν ἐπανεῦρε τὸν Σενάκ, οὐδὲν δὲ ἴδιον ἀπέδειξεν αἰσθηταὶ οὔτε ὁργῆς, οὔτε εὐαρεστείας ἐπὶ τῷ διτὶ ἐπανέβλεπεν αὐτὸν ἀκολουθούμενον ὑπὸ γυναικός. Ἡ παράδοξος αὐτὴ γυνὴ διὰ γλυκυτάτου ως κορασίδος ὑψους, ὅπερ παρουσιάζειν αἴψνης αὐτὴν ὑπὸ νέαν ὅλως καὶ ἀγνωστον τέως φάσιν, ἀπεκάλει αὐτὸν «ἔξαδελφόν της» καίτοι ἐπαυσεις πλέον ὃν τοιοῦτος, ἔχατε δὲ προθύμως συμβουλάς παρ' αὐτοῦ, ἃς δι' ἐκπληκτικῆς τινὸς ἀσυνεπείας τοῦ χαρακτῆρός της ἥξιον νὰ ἐκπληροῖ ἐνίστε, ταίπειρ ὅπωπουσα πολλάκις ως γελοίαν βάσανον τὸν ἐπιβολὴν οἰασδήποτε γνώμης παρὰ πρεσβυτέρων καὶ πλασιεστέρων ἔξαδελφῶν. Τὸ μέγαρον Κιλλιάν, ως ἔπικολούθει ἔτι καλούμενος ὁ πατρικός οἰκος τῆς Θηρεδίας, ἐφιλοξένει αὐτὴν συχνάκις, καὶ ἄνευ τῆς μπτρός της ἐνίστε, ὅπερ ητο περίπτωσις ἐκ τῶν σπανιωτάτων. Ἐπειδὴν ἐν τῷ πλήρει ἀνέστει εὐρισκομένην, ἔφαίνετο συνήθως ἀφελῆς καὶ εὐαίσθητος, ἀληθής ἀριστοκράτις ὑπέρ ποτε θελκτικωτέρα καὶ ἀπαρνούμενη τὸν φιλαρεσκίαν δύναται τοτε ν' ἀπαρνηθῇ αὐτὴν η Πολωνίς. Σπανιώτατα παρέσυρε τὸν Ἀλβέρτον εἰς συνομιλίαν μακράν τῆς γυναικός του οὐδ' ἐπὶ στιγμῶν καὶ, δύμεν δύκαιοι πρός αὐτὴν, οὐδὲ τὸν ἐλαχίστην παρεῖχεν ὑπόνοιαν διτὶ δυσδεστεῖται ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῆς Θηρεδίας, ἀλλ' ἔφαίνετο μᾶλλον ἐπιλανθανομένην αὐτῆς, καὶ ὑπέρ τὸ δέον ίσως· η λησμούσην πλὴν αὐτὴ χαράν μᾶλλον η λύτην εἰς ἔκεινην παρεῖχεν.

Εισέδυνεν ἔξαιφνης ἀνὰ μέσον αὐτῶν μετ' ἐλευθερίας ως εἰσέρχεται τις εἰς μύλον, ἀδιαφορῶν ἐὰν εὗρε τὸν θύραν αὐτοῦ ἀνοικτὸν η κλειστὸν. Ἔλεγε δὲ τότε οἰονεὶ ἐπικαλουμένην συγγνώμην.

— Τίδον με πάλιν! σᾶς ἐνοχλῶ ίσως, ἀλλὰ τὶ νὰ κάμω; ἀνδρόγυνον ως σεῖς εἶναι εὐλογία πραγματικῶς διὰ γυναικα ως ἐγώ. Φαντάζεσθε, ἔξαδελφέ μου, διτὶ εἰσθε ὡς μόνος ἀνθρώπος ἐν Παρισίοις πρὸς τὸν ὅποιον δύναμαι τέλος πάντων νὰ ὀμιλήσω ἐπὶ δέκα λεπτά χωρὶς ν' ἀκούσω νὰ λέγηται πέριξ διτὶ θὰ τὸν κατακτήσω;

— «Ω, δά! ἀπόντα ὁ Ἀλβέρτος γελῶν· πῶς λοιπόν; τόσον γέρων εἶμαι; η μηπως η φύσις μ' ἐπλασε τυφλὸν ἐκ γενετῆς;

— «Οχι, δόξα τῷ Θεῷ! η τυφλότης σας διὰ τὸν ὅποιαν ὑπερηφανεύεσθε, καὶ τοῦτο τὸ βλέπουσιν δῆλοι, συνισταται εἰς τὸν ιδιότητά σας ως περιπαθεστάτου συζύγου· δῆλα τὰ βέλη τῆς φαρέτρας ἀν ἔξεκενωνέ τις ἐπὶ τῆς καρδίας σας, θὰ δημηχοντο ως ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων πολεμικοῦ πλοίου. Ἄ, ἔξαδελφέ μου! μείνατε, μείνατε πάντοτε δπως εἰσθε! εἶναι τόσον εὐχάριστος καὶ ἀσφαλῆς η θέσις σας! «Οσον ἀφορῇ εἰς ἐμέ, σᾶς ὄμοιογώ, διτὶ διαικηρύττω πρὸς δῆλους διτὶ δὲν ἔξερχομαι ἀπὸ τὴν οἰκίαν σας, καὶ τοῦτο εἶναι ως ἀπάντησις πρὸς δῆλας τὰς κατ' ἐμοὺς αἰτιάδεις τῆς κοινωνίας. Ἐπὶ τέλους τί; οἱ Σενάκ εἶναι νομίζω καλὴ οἰκογένεια πλησίον της δὲν ἐκφαυλίζομαι βεβαίως! Καὶ ἄν πάλιν μὲ κατακρίνουν ποτὲ διτὶ ἔχω ψυχρότητα πάγου, θὰ μοὶ ἐπιτρέπηται τότε νὰ τοῖς εἶπω: « βλέπετε διτὶ δὲν εἶμαι πάγος, ἀφ' οὐ δὲν τίκομαι εἰς ἔκεινην τὴν κάμινον!»

— «Ω! ἔξαδελφος μου! η λέξις «κάμινος» εἶναι νικίστα ποιητική.

— Χαίρω δι' αὐτὸν τὸ ὅποιον δικούω· διύτι λέγει διό κόδυμος διτὶ δῆλος μου η δυστυχία προοΐλθεν ἐκ τοῦ διτὶ δηλώσα ν' ἀπαντήσω ἐμμέτρως πρὸς ἔκεινους, οἵτινες μοὶ ωγήσουν πεζῶς!

«Η Θηρεδία προσκλήνουσα πλαγίως ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντους της, παρετήρει αὐτὴν περιέργως, συνοφυουμένη ἔστιν διτὶ μετ' ἐκπληκτήσεως. Ήμέραν δέ τίνα η Ἐρμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δέματος λακούσα, εἶπε πρὸς αὐτὴν·

— «Ἄ! νεαρά μοὺ ἔξαδελφο, εὐριστεῖσθε ἐν τῷ κύκλῳ τῆς πραγματικότητος· οὐδὲν ἄλλο παρὰ πεζότητα, πεζότητα αἰώνιαν, ἀπλῆν, κοινήν, ἀναγνώσκω εἰς τὸν γαλανούς δόθαλμούς σας· καὶ μάλιστα εὐρίσκω ἐνδιαφερούσης σπουδαιότητος σημειώσεις ἐπὶ τῶν περιθωρίων αὐτῆς τῆς πεζότητος.

«Η Θηρεδία, βαφεῖσα εἰς ἀλουργίδος βαθυπόρφυρον κρῶμα, οὐδὲν ἀπάντησε, τὴν αὐτὴν δὲ σηγὴν ἐτήρησε καὶ ὁ Ἀλβέρτος. «Η ξένη τότε ἐγερθεῖσα, ἀπεχαιρέτησε καὶ διῆλθεν εἰς τὸν ἀντιθάλαμον ἀκολουθουμένην ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου.

— «Ἐξάδελφε, τῷ εἶπε, σᾶς συγχαίρω· η σύζυγός σας καλλύνεται ἀπὸ δύρας εἰς δύραν· δην ἔξακολονθῆ τοιουτορόπως, θὰ γεινὴ μετ' ὀλίγον μία τῶν καλλονῶν τῆς ἐποχῆς, καὶ μὰ τὴν ἀληθειαν! . . . μοὶ φαίνεται διτὶ ἀρκετὰ τὴν ἀπειλάκουνες ἀπὸ τὸ μοναστήριον. . . Καὶ ἐπειτα νὰ λέγουν διτὶ ἐγώ, η ὁποια

ούδέποτε ἐπεθύμησα νὰ γείνω καλογραῖα, ποθῷ τῶν κελλιῶν τοὺς ἀπινεῖς μοχλοὺς! . . .

Πάραντα δὲ ἀνεχόρησε τείνουσα φανταστικῶς τὸν υιούλην πυγμὴν τῆς πρός ἀδρατόν τι ὄν, ὥπερ ἀναμφιβόλως θὰ ἦτο τίς οἵος μαρκήσιος γνωστὸς πρός αὐτὴν.

Μετὰ μικρὸν ἔξαλθε καὶ ὁ κόμης διευθυνόμενος πρός τὸν δικηγόρον αὐτοῦ, ἡ δὲ Θρησσία μείνασα μόνη, ἔρχατο νὰ μελαγχολῆ, πρᾶγμα ὅπερ οὔδέποτε τέως τῇ συνέβη, καὶ οὐδὲ κατ’ ἑκείνην τὴν ὑμέραν θὰ τῇ συνέβαινεν, ἐὰν δὲν συνέτρεχεν ἡ κατάρατος ἑκείνη ἔρις. Συνεκεντρώθη τότε εἰς ἑαυτὴν, καὶ μετ’ ἐνδεκτῇ ἔξετασιν παραβαλούσα οὐχὶ ἕνει ποιᾶς τινος αἰσχύνης τὴν παροῦσαν πρός τὴν πρό τριῶν περίου μανῶν ψυχὴν αὐτῆς κατάστασιν, ἔξεπλάγη θλιβερῶς, διότι φεῦ! εὐρίσκετο πῦδη τελείως ἀπομεμαρτυρημένη τῆς θείας τοῦ μοναστηρίου σιγῆς.

Τελείως ἀπομεμαρτυρημένη, ναὶ! ἀλλ’ οὐχὶ διότι παρεπόνδησεν ὑποσχομένην πάλαι ποτὲ πρός ἑαυτὴν ὅτι οὔδέποτε θ’ ἀγαπήσῃ ἑκείνην μεθ’ οὐ συνεζέκθη, ἡ διότι ἔσφαλτος μὴ ὑποσχομένην ὅτι θ’ ἀγαπήσῃ αὐτὸν ἔξ οὖτης ἔσφαλτος ἀλλὰ διότι ἀφ’ ὅτου κάριν τοῦ θυελλώδους σάλου τοῦ πολυθρούσου μόστεως κατελίπε τὴν μυστηριώδην καὶ οὐρανίαν εἰσῆννη τῆς ἔξοχῆς, ἀφ’ ὅτου τὸ πρῶτον ἐπεσκέψατο τὴν θείαν αὐτῆς ἐντὸς τῶν αὐστηρῶν τῆς δωμάτων, δὲν ἀνεγνώριζε πλέον ἑαυτὴν ἢ τάλαινα. Τὰς πτέρυγας, τὰς περιωνύμους πτέρυγας, αἴτινες παρεῖχον ἀνυποχίας εἰς τὴν σεβασμίαν μοναχήν, μάτην πῦδη ἔζητε ἔτι ἐπὶ τῶν ὥμων αὐτῆς! μάτην πῦδη ἐπόθει νὰ πιετάσῃ καὶ πάλιν πρός τὸ ιδεῖδες, αὐτομάτως εἰς τὰ αἰθέρια ὑψη συμπαρασύγουσα τὸν ἄνδρα δύτης ἀπέβη τὸ τέφερον ἡμίσυ τῆς ηθικῆς τῆς ὑπάρξεως· μάτην, διότι αὐτὸς οὗτος κατεκράτει νῦν αὐτήν, ἐντὸς τῶν βραχίονων του περιεσθυγίενην, ἐγγυτάτῳ τῆς γῆς, ἀπωτάτῳ τῶν ὑπερνεφέλων ἐκτάσεων! αὐτὸς οὗτος, τοῦ ὄποιου τὸ βίαια καὶ μόνον ἀκόνουσα ἀνεσκίστη, τοῦ ὄποιου τὸ γοργὸν καὶ βαθύστοργον βλέμμα δύσκις ἐπέπιπτεν ἐπ’ αὐτής ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολυπλούθων ὄμηγύρων, διέκεεν ἐπὶ τὰ μέλη της στιγματίου ὑψης τοῦ θεσπεδίας κατάγνης πῦδονης. Αὐτὸς οὗτος... ὥ! πόθεν λοιπὸν προήρχετο ἡ νεα αὐτην καὶ ἐντονωτέρᾳ ἡ τέως ἰχνής ἦν πῦδη ἐπ’ αὐτῆς ἔξησκει; ὅποιος ἄφα γνωστός τέως ἀστήρ, ἀστήρ χρυσολαμπής, ἀνατείλας ἔξαιφνης ἀνήγγειλε τὴν ἐπάνοδον τῶν εἰδαμόνων καὶ διαπύρων ἑκείνων στιγμῶν, ὅποιος τὸ φῶς τῶν ὄποιων ἐλησμόνει ποτὲ τὴν ζοφεράν τοῦ παρελθόντος ἀνάμνησιν;

“Ω! ἐνόμιζε πρὸ στιγμῆς ἔτι ὅτι πόρρω πορρωτάτῳ ἀπείχον αἱ ἐν τῇ ποθητῇ ἀγροκιά διανυθεῖσαι ἴεραι καὶ γλυκεῖαι στιγμαῖ, καθ’ ἀεὶ εἰς μίαν μόνην ψυχὴν ἕνοῦντο αἱ δύο αὐτῶν ἐρῶσαι ψυχαὶ! . . . Καὶ ἐνυθρίασε βαθέως ἀναλογιζούμενη ὅτι, κατὰ τὰς αὐθάδεις παρατηρήσεις τῆς ξένης, τὴν αἰφνιδιαν μετρηρόφωσιν αὐτῆς ταύτην βέβηλα ὄμιμα την ξένων πῦδυναντο γὰ διδῶσι.

Δι’ αὐτομάτου κινήσεως ἔκρυψε τότε τὸ ροδοβαθές αὐτῆς πρόσωπον, ἀπαξ ἔτι τῇ στιγμῇ ἑκείνη καταλαμβανομένη ὅποι τῆς ἀγνῆς ὑπερευλαβείος, πτις ἀδιαλείπτως θαμίζει τὰς ἀληθῶς τελείας ψυχάς. Απὸ τῶν ἀγνῶν χιόνων τῆς ἀστερογείτονος κορυφῆς ὁ-

πόθεν τὸ θαυμόνεν τοῦ θνητοῦ ὅμια διαβλέπει τὸ ἀπειρον κατεβίβασεν αὐτὴν ἀνθρωπίνην τις χειρὶ στιβαρὰ καὶ πανίσχυρος· ἀλλ’ ἐπὶ τῆς πλιοπύρησου κοιλάδος ὅπου θαλερῶς ἥδαι ἔνθει ἡ τρυφερότης αὐτῶν ὅποιος διεκεῖτο αἰφνης δακτυλῆς ἀμιτὸς δροσερῶν καὶ εὐδόμων ἀνθῶν!

— “Ω! Αἰλέρτε! ὡς λατρευτὴ μοι ψυχή! ἀνέκραξε στενάζουσα· ἐὰν δοὶ ἀπένειμον ἀλλοτε τὸν ἔρωτά μου, τι λοιπὸν εἶναι τοῦτο ὅπερ δοὶ ἀπονέμω σύμερον; . . .

— Εἶναι τὸ πάθος! τὸ πάθος! τῇ ἀπόντησεν ἀσθάτως μυστηριώδης φωνή, ἐλαφρῶς ὡς πνοή.

Ἡ φωνὴ αὕτη ώμοιαζε τόσῳ πρὸς τὴν τῆς Ἐρμας, ώστε ἡ Θρησσία ἀνεσκιτησε προσιδούσα πλευρᾶς αὐτῆς ἀλγεινῶς. Ἄλλ’ οὐδὲν ἀνθρωπινὸν δύν παριστατο ταράσσεν τὴν σεπτὴν αὐτῆς μόνωσιν, εὐτυχῶς δὲ πῦδυνατο ἀφόβως νὰ ὄνειροπολήσῃ νὰ ἐμυθριάσῃ καὶ νὰ στενάζῃ πῦδυπαθῶς. Αօριστως πως τότε ἔρχατο κατανοούσα τὴν ἀλήθειαν. . . Ήσυ πῦδη η ειρηνικαὶ γαλάνην τῶν γηραιῶν τῆς ἀγχοτίας τειχῶν; Η θαυμερὰ οἰγὴν τῶν Παρισίων, η διάπιγρος ἀτμόσφαιρα, πτις φινεται εἰδικῶς δημιουργηθεῖσα πρός ταραχῆν καὶ ἀναστάτωσιν τῆς ψυχῆς τὴν ὑφεμίαν ἑκείνην ἀντικατέστησεν. Ο ἔρως της ἦν ὁ αὐτός, η στεφάνη του μόνον μετεβλήθη· ἀλλοτε ἐτρύφων, ἀπομονούμενοι ἐν στιγμαῖς πῦδητης συζυγικῆς διακύνεως εἰς τὴν ἀργυροθεγγῆ διωπῶν σεληναίας εαρινῆς νυκός. Ής ἔμπλεν πῦδης τὰ θεσπεδία καλλινή λιγύθιογγος ἀπόδων· ἀλλ’ πῦδη εἰχον ὡς γλυκύθερμον βωμὸν τὰ παράθυρα πλουσίας αἰθούσης ἦν κατεπλημμύρουσιν ἀστραποβόλα πελάγη φωτός, ήν κατεκόμει η κομψοπέπεια καὶ τὸ κάλλος, ήν τέλος διεδόνουσι πῦδηπαθεῖς ἀρμονίαι ὡς πρός ὑπέρτατον τέλος δικοπούσαι πτύξ τὴν τρικυμιώδην ἔξεγερθιν τῶν αἰθούσεων. Πότε λοιπὸν δύο καρδιαὶ γεαραῖ, ἀγγαῖ, ἐντελεῖς, δύνανται νὰ αἰσθανθῶσι τοὺς αὐτοὺς ἀκριβῶς παλιοὺς ὑπὸ τῶν δροσόπνοον αὔραν τοῦ ὑπνώτοντος δάσους καὶ ὑπὸ τῶν πυριφλεγέθουσαν τοῦ διακασοῦς πῦδητείου ροήν: . . .

Οὕτως η νέα αὕτη ψυχὴ τοῦ μύθου, ἀπροσδοκήτως διαφωτισθεῖσα ὑπὸ φίλης πττον ἀφελοῦς, διεῖδεν αἴθνης δράκοντα, —ἀλλὰ ποθητόν, λατρευόμενον δράκοντα! —ἐν τῇ θέσει ἦν ἐνόμιζε κατειλημμένην ὑπὸ κυριούμονου τιγδέας κατοίκου τῶν οὐρανῶν ἐδαει ἡβῶντος καὶ ἀνατείνοντος πρός τὰ ὑψη τὰς χιονολαμπτεῖς αὐτοῦ πτέρυγας.

Ἐπὶ μακρὸν ἐρεύνησεν κατάμονος ἐντὸς τοῦ θαλάμου αὐτῆς, διερωτώμενη, ἐτάξουσα ἑαυτὴν —κατὰ τὸ παλαιόν ἔθος ὅπερ πῦχης παραπούσα ἐσχάτως ἀφ’ ὅτου ἐφοβεῖτο μὴ φανῆ εἰς τὰ ἴδια ὄμιμα της σμικροτέρα ἑαυτῆς, διότι μετεβλήθη, —καὶ λέγοντα κατίδιαν ταπεινὴ τῇ φωνῇ μετὰ στόνου εἰς ὃν ἀνέπαλλε τὸ ἀγνὸν αὐτῆς στῆθος τὸ ἀπό τινων στιγμῶν πλησθὲν δργασμοῦ γεροτέρους ή πρότερον;

— Τίς θὰ μοι εἴη πρὶν διὰ τὶ πάσχω τῶν στιγμῶν ταύτην ἐν φεύγει εὐτυχῆς, καὶ διὰ τὶ τρυφῶ πάσχουσα;

Φεῦ! ὡς πρός τοῦτο η συνετὴ μοναχὴ μεθ’ ὅλην αὐτῆς την βαθεῖαν πειραν οὐδούλως πῦδυνατο νὰ ὁθενάσῃ τὴν ἀνείχιαν αὐτῆς.